

dr hab. Michał Pawleta, Prof. UAM

Poznań, 2.09.2025 r.

Wydział Archeologii

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

mpawleta@amu.edu.pl

Recenzja rozprawy habilitacyjnej oraz całokształtu dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Marzeny Woźny w zakresie nauk humanistycznych, w dyscyplinie archeologia

Podstawa formalna

Niniejsza recenzja została sporządzona na podstawie decyzji Rady Doskonałości Naukowej z dnia 11 maja 2025 r. (DRKN.Z1.400.40.2025) oraz Uchwały nr 26/2025 Rady Naukowej Instytutu Archeologii i Etnologii PAN z dnia 26 czerwca 2025 r., dotyczącej powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie archeologia, dr Marzenie Woźny. Jako swoje osiągnięcie naukowe, będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia naukowego, habilitantka wskazała monografię naukową pt. *Archeologia krakowska w latach 1815–1918* (Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2025, ISBN 978-83-7676-372-9)

Z przedłożonej przez habilitantkę dokumentacji wynika, że spełnione zostały wszystkie wymagania formalne niezbędne do wszczęcia postępowania habilitacyjnego, wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668, z późn. zmianami).

Poniższa recenzja została sporządzona w oparciu o kryteria określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2. Obejmuje następujące elementy: (1) dorobek naukowy (osiągnięcie naukowe będące przedmiotem postępowania habilitacyjnego), (2) pozostałą działalność naukową, (3) aktywność naukową bądź artystyczną habilitantki, oraz (4) dorobek dydaktyczny, organizacyjny i popularyzatorski.

Informacje ogólne o habilitantce

Dr Marzena Woźny w 2001 r. ukończyła studia magisterskie na kierunku historia (specjalność: archiwistyka) w Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W 2015 r. uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie archeologii na podstawie

rozprawy pt. *Włodzimierz Demetrykiewicz (1859–1937) – prehistoryk z przełomu epok*, obronionej z wyróżnieniem przed Radą Naukową Instytutu Archeologii i Etnologii PAN.

W 2010 r. ukończyła studia podyplomowe z zakresu muzealnictwa na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, natomiast w 2018 r. uzyskała stopień zawodowy kustosa dyplomowanego.

W latach 2003–2006 dr Marzena Woźny pracowała na stanowisku archiwisty w Ośrodku Informacji Naukowej i Archiwum Muzeum Archeologicznego w Krakowie. W okresie 2006–2014 była zatrudniona jako adiunkt, a w 2015 r. objęła stanowisko adiunkta – kierownika tegoż Ośrodka. W latach 2015–2019 pełniła funkcję kustosa, kierownika Archiwum w Muzeum Archeologicznym w Krakowie. Od 2019 r. do chwili obecnej pracuje na stanowisku kustosa dyplomowanego, kierownika Archiwum tej instytucji.

Osiągnięcie naukowe będące przedmiotem postępowania habilitacyjnego

Przed przystąpieniem do oceny dorobku naukowego habilitantki odnotuję pewną nieścisłość we wniosku. Jako podstawowe osiągnięcie wskazano monografię *Archeologia krakowska w latach 1815–1918*, podczas gdy w autoreferacie (pkt. 4) przedstawiono dwa osiągnięcia: 1) wspomnianą monografię oraz 2) opracowanie *Działalność naukowa wybranych archeologów polskich i ich wkład w rozwój dyscypliny w XIX i XX wieku*. Jest to z pewnością pewne niedopatrzenie. Nie wpływa to na moją ocenę merytoryczną osiągnięć habilitantki, ponieważ wzajemnie się one uzupełniają, tworząc spójnie tematyczny i dopełniający się ciąg, dowodzący konsekwentnego rozwoju naukowego krakowskiej badaczki.

Osiągnięcie naukowe 1: Monografia: *Archeologia krakowska w latach 1815–1918* (Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2025).

Ta obszerna publikacja, licząca 486 stron tekstu, składa się z pięciu rozbudowanych rozdziałów, ukazujących rozwój archeologii w Krakowie i Galicji od początków XIX wieku aż po koniec I wojny światowej. Wpisuje się ona w długotrwałą tradycję badań nad historią archeologii, która w ostatnich latach nie cieszy się dużym zainteresowaniem polskich badaczy. Obejmuje zarówno dzieje teorii i praktyki archeologicznej, jak i rozwój instytucji naukowych oraz konserwatorstwa i muzealnictwa, a także — nie mniej istotne — relacje pomiędzy badaczami, które rzadko bywają przedmiotem tak wnikliwej i wielopoziomowej analizy, jak zaprezentowane w tejże monografii. Jak podkreśla sama habilitantka, publikacja powstała pod wpływem jej wcześniejszych studiów nad biografią Włodzimierza Demetrykiewicza i innych

badaczy przeszłości związanych ze środowiskiem krakowskim, a jej realizacja była możliwa dzięki przeprowadzonym przez nią rozległym badaniom w licznych archiwach w Polsce i za granicą.

Książka dokumentuje początki archeologii w ośrodku krakowskim, ukazując go jako istotne centrum naukowe XIX i początku XX wieku. Poszukuje ona odpowiedzi na kluczowe pytanie - dlaczego w Krakowie zajęto się szeroko rozumianą archeologią później niż na innych ziemiach dawnej Rzeczypospolitej czy choćby w sąsiednich Czechach (znajdujących się w granicach tej samej monarchii habsburskiej) oraz dlaczego w drugiej połowie XIX wieku właśnie Kraków wysunął się na czołowe miejsce wśród ośrodków archeologicznych na ziemiach polskich.

Celem monografii było zbadanie różnych aspektów rozwoju krakowskiej archeologii w latach 1815–1918. Autorka nie ogranicza się jedynie do historii badań archeologicznych, lecz obejmuje także ewolucję metod i technik archeologicznych, korzenie teorii archeologicznych, rozwój instytucji naukowych oraz działalność konserwatorską. Ponadto uwzględnia kwestie prawne i aspekty biograficzne badaczy, co pozwala na pełniejsze zrozumienie procesów organizacyjnych i intelektualnych kształtujących archeologię w Krakowie w omawianym okresie. Jest to szczególnie istotne, ponieważ pokazuje, jak silnie rozwój archeologii był uwikłany w różnorodne czynniki społeczne, polityczne i instytucjonalne, a także jak zależał od osobistych inicjatyw i sieci kontaktów samych badaczy.

Pod względem merytorycznym książka została uporządkowana zarówno chronologicznie, jak i tematycznie, łącząc analizę rozwoju instytucji naukowych, badań terenowych, działalności wydawniczej oraz prac konserwatorskich. Każdy z pięciu rozdziałów obejmuje odrębny etap dziejów archeologii w Krakowie i Galicji, a w kontekście badań terenowych również obszary poza ich granicami, którymi zajmowali się krakowscy archeolodzy lub osoby związane z krakowskimi instytucjami. Opisuje ten rozwój od wczesnych zainteresowań w latach 1815–1847, przez romantyczny rozwój nauki i tworzenie struktur instytucjonalnych, po okresy świetności i profesjonalizacji badań, aż po wyzwania związane z funkcjonowaniem w czasie I wojny światowej. Takie uporządkowanie jest w pełni uzasadnione, ponieważ pozwala ukazać zarówno liniowy progres dyscypliny, jak i złożone zależności przyczynowo-skutkowe między rozwojem teorii, praktyki, instytucji i działalności badaczy, a także wpływ czynników społecznych i politycznych na kształtowanie się archeologii w środowisku krakowskim.

Nie sposób omówić zawartości każdego z rozdziałów szczegółowo, dlatego dla porządku przedstawiam ich skrótową charakterystykę. Rozdział I obejmuje pierwsze

zainteresowania archeologią w Krakowie w latach 1815–1847. Rozdział II opisuje okres archeologii romantycznej (1848–1871), szczegółowo omawiając struktury instytucjonalne, takie jak Towarzystwo Naukowe Krakowskie i Uniwersytet Jagielloński, badania terenowe, publikacje naukowe oraz początki konserwatorstwa. Rozdział III przedstawia czas świetności (1872–1893), kiedy działalność instytucjonalna, wykopaliskowa i muzealna osiągnęła wyjątkową intensywność, obejmując szeroki zakres terenów – od Krakowa i Galicji po obszary poza jej granicami. Rozdział IV poświęcony jest okresowi profesjonalizacji (1894–1914), w którym autorka analizuje działalność Akademii Umiejętności i Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz szerokie spektrum badań prowadzonych w Galicji Wschodniej, Królestwie Polskim, Wielkopolsce i na Litwie, z uwzględnieniem rozwoju specjalizacji, takich jak archeologia klasyczna, prehistoryczna czy egiptologia. Rozdział V obejmuje lata Wielkiej Wojny (1914–1918), ukazując funkcjonowanie instytucji, prace badawcze i konserwatorskie w trudnych warunkach wojennych.

Tak przemyślany układ pracy – choć dość klasyczny, pozostaje bardzo czytelny i logiczny – bez wątpienia pozwala czytelnikowi śledzić zarówno rozwój instytucjonalny, jak i postępy badań archeologicznych, a także proces krystalizowania się i rozwoju archeologii jako dyscypliny w pełni naukowej w Krakowie, podkreślając równocześnie rolę poszczególnych osób i organizacji w tych procesach.

Chcąc ocenić wartość merytoryczną monografii, będącej przedmiotem mojej oceny jako osiągnięcia naukowego habilitantki, pragnę wskazać kilka głównych elementów, które uzasadniają moją wysoką notę:

1. Habilitantka swą pracą wniosła do archeologicznego dyskursu naukowego szereg dotąd nieznanych informacji, wykorzystując liczne źródła archiwalne, które do tej pory były nieznane środowisku badaczy zajmujących się historią archeologii w Polsce. W swojej książce korzystała zarówno z obszernego piśmiennictwa naukowego XIX i początku XX wieku, jak i z licznych materiałów archiwalnych, co znacząco wzbogaciło dotychczasowy stan wiedzy na temat rozwoju archeologii w Krakowie i Galicji w badanym okresie. Ma ona tym samym nieocenioną wartość dokumentacyjną i źródłową – publikacja gromadzi informacje o wykopaliskach, badaniach terenowych, publikacjach i uczestnictwie ówczesnych badaczy w kongresach międzynarodowych, co czyni ją cennym źródłem dla badaczy historii archeologii.
2. Książka to udana próba wieloaspektowego omówienia rozwoju archeologii w środowisku krakowskim. Znalazła się w niej analiza instytucji naukowych i struktur

organizacyjnych – szczegółowo opisano działalność Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, Akademii Umiejętności oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego. Umożliwia to lepsze zrozumienie, w jaki sposób powstawanie katedr, muzeów, stowarzyszeń i komisji archeologicznych wpływało na rozwój badań oraz profesjonalizację tej dyscypliny. Całość uzupełnia cenna perspektywa biograficzna i rekonstrukcja sieci kontaktów – M. Woźny dokumentuje rolę poszczególnych badaczy, ich współpracę i relacje międzynarodowe, co pozwala uchwycić proces tworzenia, przekazywania i rozwijania wiedzy archeologicznej. Wreszcie, Autorka ukazuje wzajemne związki pomiędzy działalnością konserwatorską, muzealną i badaniami terenowymi, dowodząc tym samym, że archeologia nie ograniczała się wyłącznie do prowadzenia wykopalisk, lecz obejmowała również ochronę zabytków, gromadzenie kolekcji i aktywność wystawienniczą.

3. Autorka dokumentuje i wnikliwie - często dość detalicznie - analizuje historię archeologii, integrując różne perspektywy badań: działalność terenową, konserwatorską, muzealną i publikacyjną łączy z refleksją teoretyczną i prawną, ukazując proces kształtowania się tej dyscypliny w środowisku krakowskim jako spójnej nauki. Przedstawia jej stopniową profesjonalizację – od amatorskich zainteresowań po systematyczne badania, rozwój wyspecjalizowanych subdyscyplin, takich jak archeologia klasyczna, prehistoryczna czy egiptologia, a także wypracowanie standardów naukowych i zaplecza teoretycznego, co pozwala lepiej zrozumieć początki archeologii w Polsce.
4. Pozostaje pytanie – dlaczego autorka za punkt wyjścia swoich analiz obrała właśnie środowisko krakowskiej archeologii? Odpowiedź jest oczywista choć złożona. To w Krakowie w opisywanym okresie powstawały pierwsze katedry archeologiczne, muzea i stowarzyszenia naukowe, które odgrywały fundamentalną rolę w instytucjonalizacji i profesjonalizacji tej dyscypliny. Krakowscy badacze aktywnie uczestniczyli też w międzynarodowym życiu naukowym – brali udział w kongresach, utrzymywali kontakty naukowe poza granicami Galicji, co sprzyjało wymianie doświadczeń i adaptacji nowych trendów badawczych. Analiza tego środowiska pozwala zrekonstruować nie tylko historię lokalnych inicjatyw badawczych, lecz także procesy kształtowania się teorii i praktyki archeologicznej na ziemiach polskich w XIX i na początku XX wieku. Dzięki temu książka nie ogranicza się do studium regionalnego, lecz nabiera znaczenia w szerszym, ogólnopolskim i europejskim kontekście.

Reasumując, pragnę podkreślić, że książkę *Archeologia krakowska w latach 1815–1918*, zgłoszoną przez habilitantkę jako podstawę do oceny w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego, oceniam wysoko. Jest to praca oryginalna, rzetelnie udokumentowana i wnosząca istotny wkład w badania nad historią archeologii w Polsce dzięki szczegółowej analizie środowiska krakowskiego, które w XIX i na początku XX wieku odgrywało kluczową rolę w procesie instytucjonalizacji i profesjonalizacji tej dyscypliny, co Autorka udowodniła w sposób przekonujący.

Doceniam również fakt, że jest to autorska praca monograficzna, stanowiąca podstawę do uzyskania tytułu naukowego, a nie osiągnięcie oparte głównie na dorobku współautorskim, co w obecnych czasach staje się coraz częstszą praktyką, z którą trudno mi się pogodzić. Przyglądając się całości dorobku naukowego habilitantki, jestem przekonany, że nie stanowiłyby to przeszkody. Jednak takie samodzielne opracowanie, wymagające pełnej odpowiedzialności badawczej, świadczy w mojej ocenie o dojrzałości naukowej M. Woźny i jej zdolności do prowadzenia kompleksowych badań. Jednocześnie pozostałe osiągnięcia habilitantki, w tym współpraca naukowa i prace zespołowe, dowodzą, że potrafi ona również efektywnie działać w grupie badawczej. Moim zdaniem potwierdza to jej dojrzałość i samodzielność badawczą, a także pokazuje nie tylko wysoki poziom merytoryczny i metodologiczny, lecz także dobrą praktykę naukową i wysoki standard etyczny w prowadzeniu i publikowaniu wyników badań.

Należałoby sobie życzyć, aby podobne opracowania jak to o krakowskiej archeologii powstały także dla innych ośrodków archeologicznych w Polsce, takich jak Warszawa czy Poznań, utrzymane w analogicznej, kompleksowej formule. Monografia dr Marzeny Woźny niewątpliwie będzie stanowić cenną inspirację nie tylko dla poszczególnych badaczy, ale także dla zespołów realizujących projekty badawcze i ubiegających się o granty, umożliwiające systematyczne zgromadzenie oraz analizę źródeł archiwalnych, piśmiennictwa naukowego i materiałów konserwatorskich. W rezultacie przyczyni się to do istotnego wzbogacenia stanu wiedzy na temat rozwoju archeologii w Polsce.

Osiągnięcie naukowe 2: *Działalność naukowa wybranych archeologów polskich i ich wkład w rozwój dyscypliny w XIX i XX wieku.*

Przechodząc do drugiego wskazanego w autoreferacie osiągnięcia naukowego, które – jak zaznaczyłem we wstępie – tworzy z pierwszym spójny i wzajemnie dopełniający się cykl, warto podkreślić konsekwencję naukowych zainteresowań badaczki. Na ten dorobek składa się

jedna książka pt. *Pan kolega i ja. Korespondencja między prehistorykami Włodzimierzem Demetrykiewiczem i Józefem Kostrzewskim z lat 1913–1933* (Kraków 2019) oraz 16 autorskich artykułów, opublikowanych głównie w czasopismach i wydawnictwach polskich, a w dwóch przypadkach – w anglojęzycznych. Całość tego cyklu ukazuje szerokie kompetencje badawcze habilitantki i bardzo dobry warsztat naukowy.

Teksty te dokumentują wkład poszczególnych badaczy w rozwój archeologii, co – podobnie jak pierwsze osiągnięcie – wpisuje je w nurt badań nad historią dyscypliny w Polsce. Osiągnięcie to wyróżnia się szerszą perspektywą chronologiczną, obejmującą okres od połowy XIX do połowy XX wieku, a także szerszym kontekstem terytorialnym. Analizy dotyczą zarówno znanych, „pomnikowych” postaci, jak Józef Kostrzewski, Włodzimierz Demetrykiewicz, Józef Łepkowski czy Leon Kozłowski, jak i mniej znanych – takich jak Adam H. Kirkor, Marian Wawrzecki, Gabriel Leńczyk czy Tadeusz Reyman.

W zgłoszonych do oceny tekstach M. Woźny odnosi się do wielu istotnych z punktu widzenia archeologii zagadnień – począwszy od tworzenia zrębów organizacyjnych i legislacyjnych archeologii, poprzez jej ukonstytuowanie się na ziemiach polskich jako dyscypliny uniwersyteckiej, aż po rozwój jej zaplecza teoretycznego jako nauki. Warto nadmienić, że w jednym z tekstów Autorka przybliżyła mało znany mi projekt utworzenia jednolitego systemu znaków i oznaczania stanowisk archeologicznych na mapach, autorstwa J. Łepkowskiego i innych członków Towarzystwa Naukowego Krakowskiego. Istotne są także poruszone kwestie konserwatorstwa i muzealnictwa archeologicznego, zarówno w aspektach praktycznych, jak i teoretycznych, oraz proces tworzenia towarzystw naukowych i placówek muzealnych. W tym kontekście, na szczególną uwagę zasługuje problematyka pośredników – opiekunów zbiorów archeologicznych. Ich rola pozostaje w literaturze naukowej w dużej mierze nierozpoznana i niedoceniona, mimo że podejmowali szereg różnorodnych działań, zarówno formalnych, jak i nieformalnych, mających na celu pozyskanie i zabezpieczenie zbiorów. Były to działania wymagające osobistego zaangażowania, konsekwencji oraz umiejętności dyplomatycznych, czego dowodzi postać J. Łepkowskiego. Teksty M. Woźny zmieniają taki stan rzeczy.

Wreszcie, inne poruszane w artykułach zagadnienia dotyczą badań archeologicznych (teoretycznych i terenowych), jak i inwentaryzacyjnych (rozpoznanie szeregu nieznanych wcześniej stanowisk archeologicznych), oraz ochrony konkretnych stanowisk archeologicznych, takich jak Kopiec Wandy w Mogile pod Krakowem.

Podobnie jak w przypadku pierwszego osiągnięcia, również to oceniam wysoko. Są to teksty oryginalne, starannie udokumentowane i wnoszące znaczący wkład w badania nad

historią archeologii w Polsce. Ich szczególną wartością jest szerokie i dogłębne wykorzystanie różnorodnych źródeł archiwalnych, w dużej mierze wcześniej nieznanymi. Dzięki temu Autorka wprowadza do obiegu naukowego nowe, nie funkcjonujące w literaturze zagadnienia, poszerzając nasze rozumienie procesów i mechanizmów kształtujących rozwój archeologii w kraju. Należałoby jedynie życzyć sobie większej liczby publikacji Autorki w językach kongresowych, co znacząco wzmocniłoby jej międzynarodową widoczność i umożliwiło włączenie prezentowanych wyników do światowego dyskursu naukowego, przyczyniając się do upowszechnienia ważnych, dotąd mało znanych informacji z dziejów polskiej archeologii.

Pozostałe osiągnięcia naukowe

Habilitantka wykazuje dużą aktywność naukową; jej publikacje potwierdzają konsekwentny rozwój badań, samodzielność oraz umiejętność współpracy zespołowej. Z załączonego wykazu osiągnięć wynika, że: Oprócz monografii *Archeologia krakowska w latach 1815–1918*, dr Marzena Woźny jest autorką lub współautorką czterech innych monografii naukowych. Należą do nich: *Między pokoleniami. Z Profesorem Janem Machnikiem rozmawia Marzena Woźny* (Rzeszów 2014), *Włodzimierz Demetrykiewicz (1859–1937) – prehistoryk z przełomu epok* (Kraków 2018), *Pan kolega i ja. Korespondencja między prehistorykami Włodzimierzem Demetrykiewiczem i Józefem Kostrzewskim z lat 1913–1933* (Kraków 2019) oraz monumentalna i niezwykle inspirująca praca, przygotowana wspólnie z Ewą Manikowską, Aleksandrą Fedorowicz-Jackowską, Kamilą Kłudkiewicz i Wojciechem Walanusem, pt. *Porządek dziedzictwa w XIX wieku. Polskie pojęcia i wyobrażenia* (Warszawa 2023). Za tę ostatnią książkę dr Woźny otrzymała w 2024 r. dwie nagrody: Nagrodę Naukową Wydziału I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN oraz Nagrodę Naukową Komitetu Nauk o Sztuce PAN.

Ponadto ma w swoim dorobku redakcję naukową pięciu monografii w języku polskim i angielskim, w tym dwie jako współredaktorka (z Dagmarą Werrą oraz Jackiem Górskim), oraz w przypadku trzech uczestniczyła w ich opracowaniu redakcyjnym.

Na jej dorobek naukowy składa się także 37 rozdziałów w monografiach naukowych. Do uzyskania stopnia doktora dr Marzena Woźny opublikowała jeden rozdział naukowy, zaś po uzyskaniu doktoratu ukazało się 36 kolejnych tekstów (z czego 9 znajduje się w druku). Obejmują one zarówno prace autorskie, jak i wieloautorskie, głównie w języku polskim, 8 rozdziałów zostało opublikowanych w języku angielskim. Oprócz tego, opublikowała łącznie 33 artykuły naukowe, autorskie i współautorskie, w wiodących polskich czasopismach naukowych (m.in. *Przegląd Archeologiczny*, *Archeologia Polona*, *Archeologia Polski*,

Sprawozdania Archeologiczne). Przed uzyskaniem stopnia doktora było to 17 tekstów, po uzyskaniu doktoratu – 16.

Według informacji przedstawionych przez habilitantkę, liczba cytowań jej publikacji wynosi 85, w tym 27 autocytowań, a indeks Hirscha (h-index) – 7, przy czym nie podano źródła tych informacji. Weryfikacja w bazie Google Scholar wskazuje, że liczba wszystkich cytowań wynosi 80, h-index – 6, natomiast i10-index – 4. Są to bardzo dobre wyniki, świadczące o tym, że publikacje dr Marzeny Woźny są obecne w dyskursie naukowym i mają zauważalny wpływ w jej dziedzinie badań.

Dr Marzena Woźny uczestniczyła także z wystąpieniami na 51 konferencjach naukowych, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, w tym w wykładach na zaproszenie oraz wykładach plenarnych. W okresie przed uzyskaniem stopnia doktora wygłosiła 7 referatów, natomiast po uzyskaniu doktoratu – 44. Jest to znacząca ilość, świadcząca o jej aktywnym uczestnictwie w życiu naukowym oraz o rozpoznawalności i znaczeniu jej badań w środowisku akademickim.

Po uzyskaniu stopnia doktora uczestniczyła w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych. W okresie 2017-2023 była wykonawczynią w projekcie NPRH pt. *Archiwa wizualne dziedzictwa kulturowego (1801–1927)*, realizowanym w Instytucie Sztuki PAN, zaś w okresie 2018-2025 w projekcie przygotowującym serię słowników uczonych polskich w Polskiej Akademii Umiejętności, w ramach którego opracowała sześć biogramów archeologów do *Słownika biograficznego archeologów polskich*.

Dr Marzena Woźny odbyła też szereg staży i wyjazdów studyjnych w instytucjach naukowych zarówno w kraju, jak i za granicą, m.in. w National Museum of Archaeology na Malcie (Valetta), w Państwowym Narodowym Archiwum Ukrainy i Lwowskiej Narodowej Bibliotece Naukowej, w Instytucie Historii Kultury Materialnej RAN i Rosyjskiej Bibliotece Narodowej w Petersburgu, w Österreichisches Staatsarchiv i Archiv der Österreichischen Akademie der Wissenschaften w Wiedniu oraz w Archiwum Akt Dawnych i Archiwum Akt Nowych w Warszawie.

Dorobek dydaktyczny, organizacyjny oraz popularyzujący naukę

Stwierdzam, że działalność na tym polu stanowi wystarczający i dobrze udokumentowany dorobek pozanaukowy dla procedury habilitacyjnej, potwierdzający zarówno kompetencje organizacyjne i dydaktyczne dr Marzeny Woźny, jak i znaczący wkład w upowszechnianie archeologii. Zalicza się tu:

Działalność dydaktyczna: choć praca w muzeum nie obejmuje dydaktyki, w latach 2010–2019 sprawowała opiekę nad studentami krakowskich uczelni odbywającymi praktyki w Archiwum Muzeum Archeologicznego. W 2019 r. prowadziła również staż studentów z Malty w ramach programu Erasmus+.

Działalność organizacyjna: dr Marzena Woźny pełniła trzy razy funkcje w komitetach organizacyjnych i naukowych, m.in. członka komitetu organizacyjnego II Seminarium Krzemionkowskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim (2018), a także organizatorki konferencji *Uczeń w muzeum w nowym systemie edukacji* (Muzeum Narodowe w Krakowie, 2018) oraz XI Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Historia Archeologii* (Muzeum Archeologiczne w Krakowie, 2024).

Aktywnie działa także w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism. Od 2020 r. jest zastępcą redaktora naczelnego *Archaeologia Polona*, ponadto jest sekretarzem redakcji *Materiałów Archeologicznych* i serii *Biblioteka Muzeum Archeologicznego w Krakowie*. Recenzowała artykuły m.in. dla *The Bulletin of the History of Archaeology*, *Recherches Archéologiques*, *Kwartalnika Historii Nauki i Techniki*, *Sprawozdań Archeologicznych*, *Przeglądu Archeologicznego*, *Prądnika*, *Klio* oraz rozdziały książek, w tym w *The Oxford Handbook of the History of Archaeology*.

Dr Marzena Woźny jest członkinią licznych krajowych i międzynarodowych organizacji naukowych. Od 2018 r. należy do The International Union of Prehistoric and Protohistoric Sciences, działając w History of Archaeology Commission, pełniąc funkcję wiceprezydentki tej komisji. Jest też członkinią European Association of Archaeologists. W kraju należy do Stowarzyszenia Muzealników Polskich, Oddział Małopolski, Kolegium Kustoszy w Muzeum Archeologicznym w Krakowie oraz Rady Muzeum Archeologicznego w Krakowie.

Działalność popularyzatorska: habilitantka uczestniczyła w projekcie digitalizacyjnym *Archeologiczny Atlas Małopolski*, współorganizowała wystawę *Zawód archeolog od A do Z* oraz przygotowała wystawę o fałszerstwach archeologicznych z Doliny Mnikowskiej. Obecnie opracowuje scenariusz wystawy stałej poświęconej historii Muzeum Archeologicznego w Krakowie. Jest autorką kilkunastu artykułów na stronie www.visualheritage.eu, opracowanych w ramach projektu NPRH, dotyczących m.in. Muzeum Archeologicznego, badań archeologicznych w jaskiniach galicyjskich, czy definicji archeologii i zabytków archeologicznych w XIX wieku. Od początku pracy w muzeum aktywnie uczestniczy także w wydarzeniach popularyzujących archeologię, takich jak Noc Muzeów, Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich czy Piknik Archeologiczny.

KONKLUZJA

Biorąc pod uwagę przedstawioną wyżej ocenę osiągnięcia naukowego w postaci monografii *Archeologia krakowska w latach 1815–1918* (osiągnięcie 1) oraz *Działalność naukowa wybranych archeologów polskich i ich wkład w rozwój dyscypliny w XIX i XX wieku* (osiągnięcie 2), a także pozostałego dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, stwierdzam, że dr Marzena Woźny spełnia z naddatkiem wymagania określone w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, uprawniające do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie archeologia. Jej badania wnoszą istotny wkład w rozwój historii archeologii w Polsce i w ujęciu międzynarodowym, poszerzając wiedzę o kształtowaniu się tej dyscypliny w XIX i XX wieku. Ponadto jej aktywność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzatorska potwierdza wszechstronny charakter dorobku oraz zdolność do łączenia pracy naukowej z zaangażowaniem na rzecz środowiska naukowego i upowszechniania wiedzy.

W związku z powyższym wnoszę do Komisji Habilitacyjnej o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego dr Marzeny Woźny oraz do Rady Naukowej Instytutu Archeologii i Etnologii PAN o podjęcie uchwały w sprawie nadania jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie archeologia.

Poznań, 2.09.2025 r.